

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu

**Katedra i Klinika
Neurologii Wieku Rozwojowego**

60-355 Poznań, ul. Przybyszewskiego 49

☎ (061) 8691255 fax: (061)8691553

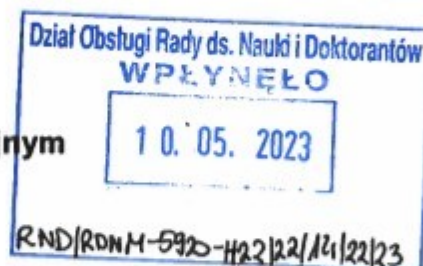
Kierownik: Prof. dr hab. n. med. Barbara Steinborn

bstein@ump.edu.pl

Poznań, dn.28.04.2023r.

Ocena dorobku naukowego w postępowaniu habilitacyjnym

Dr n. med. Jolanty Strzeleckiej

Zgodnie z Uchwałą 124/2023 Rady Dyscypliny Nauk Medycznych WUM z dn.15.02.2023 na temat powołania Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne dr Jolancie Strzeleckiej i powierzeniu mi roli recenzenta przedkładam moją ocenę. Ocena ta dotyczy Jej osiągnięć i aktywności naukowej oraz przebiegu pracy zawodowej i dydaktycznej a także działalności w ruchu społeczno-naukowym.

Swoją opinię przygotowałam w oparciu o przedłożone mi dokumenty, w skład których wchodziły najważniejsze publikacje naukowe Habilitantki będące podstawą rozpoczętego przewodu habilitacyjnego (wliczone do tzw. osiągnięcia naukowego), autoreferat, załączniki z informacjami dotyczącymi wykazu publikacji, dorobku dydaktyczno-organizacyjnego oraz analizy bibliometrycznej.

Dr n. med. Jolanta Strzelecka jest absolwentką Akademii Medycznej w Białymstoku, na której w 1985r. uzyskała dyplom lekarza. W roku 2002r. obroniła z pracę doktorską i uzyskała stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „*Porównanie skuteczności leczenia wigabatryny i karbamazepiny u pacjentów wieku rozwojowego z nowo rozpoznaną padaczką*”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Wojciech Sobaniec. Wcześniej, w 1992 r. dr Jolanta Strzelecka zdała egzamin specjalizacyjny w dziedzinie pediatrii, natomiast

w dziedzinie neurologii dziecięcej egzamin specjalizacyjny zdała w 1996r. W 2012r. uzyskała także licencję Polskiego Towarzystwa Neurofizjologii Klinicznej dotyczącą interpretacji badań eeg.

Od 1989r. była zatrudniona w różnych placówkach naukowych tj. w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Białymstoku na stanowiskach od młodszego do starszego asystenta, starszego asystenta w Instytucie Matki i Dziecka a od 2015 w Klinice Neurologii Dziecięcej WUM (asystent, adiunkt i Koordynator Zespołu Pracowni EEG w DSK UCK WUM)..

...

Ocena osiągnięcia naukowego

Zainteresowania naukowe Habilitantki, jak wynika to z dostarczonych dokumentów i analizy publikacji naukowych, koncentrują się wokół zagadnień dotyczących oceny fotowrażliwości w grupie osób w wieku rozwojowym, w populacji zdrowych i z rozpoznaną padaczką lub bólami głowy.

Cykl prac przedstawionych do postępowania habilitacyjnego został zatytułowany: *„Fotowrażliwość w badaniach EEG u dzieci i młodzieży – ocena zmian ilościowych i jakościowych oraz ocena skuteczności metod eliminacji fotowrażliwości”*.

Na osiągnięcie naukowe będące efektem tych zainteresowań składa się 6 prac o łącznym IF= 12,838, pkt. MEiN=385. W czterech spośród nich Habilitantka jest pierwszym autorem, w dwóch drugim.

Tematyka prac, które zostały przedstawione we wniosku o postępowanie habilitacyjne jest pionierska w polskim piśmiennictwie i niezwykle istotna ze względu na ważny problem kliniczny dotyczący zjawiska fotowrażliwości, jego oceny i eliminacji/zmniejszenia nasilenia jako potencjalnego ryzyka indukowania napadów padaczkowych. Te problemy nie są często poruszane i analizowane w piśmiennictwie. Są raczej dostrzegane jako problem kliniczny a nie naukowy.

Cykl prac Habilitantki, który powstawał od roku 2015r. jest więc niezwykle nowatorski. Wybór zagadnień do badań i obserwacji zasługuje na szczególną uwagę ze względu na pionierski charakter badań i uzyskanych wyników. Metodologia badań, poprawność formułowania problemów i hipotez badawczych jak i użyte narzędzia do realizacji oraz założenia i wnioski są trafne.

Ocena zjawiska fotowrażliwości przy zastosowaniu metod analizy jakościowej i ilościowej jest ważna z punktu widzenia poznawczego i implikacji klinicznych. Zbiór tych sześciu publikacji jest spójny.

W pracy pt.: *"Efficiency of the photosimulation in activation of paroxysmal disorders in children depending on frequency spectrum of the luminous stimulus-preliminary report"* poddano analizie zapisy elektroencefalograficzne grupy 61 dzieci w wieku 5-18 lat z rozpoznaną nadwrażliwością na światło przed i po założeniu soczewek z niebieskim filtrem. Autorzy zauważyli znaczące ustępowanie wyładowań napadowych. Była to pierwsza obserwacja opisana przez polskich autorów wśród polskiej populacji.

W kolejnej publikacji pt.: *"Zjawisko fotowrażliwości u dzieci i młodzieży z napięciowymi bólami głowy – jego objawy i sposoby zapobiegania. Doświadczenia własne"* analizie poddano zapisy eeg wykonane u chorych z napięciowymi bólami głowy. Autorzy tego doniesienia wyraźnie podkreślają, że wykonywanie takiego badania w przypadku bólów głowy nie ma żadnego znaczenia diagnostycznego, rokowniczego ani nie stanowi podstawy do rozpoczęcia specyficznego leczenia. Jedyne uzasadnienie, jakie podali to to, że fotostymulacja może prowokować bóle głowy. W obserwacjach poczynionych podczas analizy wyników zauważono, że zastosowanie soczewek z niebieskim filtrem jest bardzo przydatne w eliminowaniu zmian opisywanych jako efekt fotowrażliwości. Implikacje kliniczne są w takich przypadkach dyskusyjne, wyniki mają raczej charakter powielenia tego co opisano w pracy podanej w spisie jako nr1.

Idea analizy zjawiska fotowrażliwości kontynuowana jest w pracy pt.: *"Patterns of intrahemispheric propagation in pediatric paroxysmal response"*. To wartościowa praca o pionierskim charakterze. Po raz pierwszy zastosowano analizę ilościową aby ocenić zmiany czynności bioelektrycznej mózgu rejestrowane podczas fotostymulacji. Postawiono sobie także za cel ocenę sposobów propagacji tego zjawiska od okolic potylicznych do czołowych. Analizując rozkład amplitudy i wewnątrzpółkulowe wskaźniki koherencji wykazano obecność unikalnego wzoru propagacji PPR (photoparoxysmal response). Wykorzystując analizę ilościową wyznaczono dwa szlaki rozprzestrzeniania się bodźca oraz opisano ich symetrię. Na podstawie analizy wyników badań postawiono bardzo ciekawe wnioski dotyczące znaczenia analizy zjawiska PPR w zależności od wieku badanego i jego zmienności

w niektórych zespołach padaczkowych. Fotowrażliwość ma uwarunkowanie genetyczne jak konkludują Autorzy a jego dotychczasowa klasyfikacja PPR wymaga pewnych innowacji.

Kolejna z prac opublikowana na łamach Neurologii i Neurochirurgii Polskiej w 2020r. zatytułowana „*Symetry and intrahemispheric propagation of paediatric photoparoxysmal response*” jest pracą oryginalną, w której przedstawiono wyniki porównania odpowiedzi na fotostymulację w obu półkulach mózgowych oraz analizę koherencji międzypółkulowej. Te obserwacje poczynione w 100 osobowej grupie chorych z padaczką i fotowrażliwością wykazały, że symetria międzypółkulowa u dzieci z PPR jest związana z pojawianiem się napadów padaczkowych uogólnionych. U chorych fotowrażliwych propagacja wyładowań podczas PPR jest prawdopodobna w regionie potyliczym i skroniowym. To ważne i dotąd nieopisywane wnioski.

Piątą w cyklu publikacji „*The quantitative effect of blue lens on pediatric photoparoxysmal response- An electroencephalographic study*” to próba oceny skuteczności stosowania soczewek niebieskich w celu tłumienia wyładowań napadowych podczas fotostymulacji u chorych na padaczkę i w grupie kontrolnej. We wnioskach wykazano istnienie skuteczności stosowania takich soczewek u większości badanych niezależnie od wieku i choroby podstawowej.

Ostatnia z cyklu to praca poglądowa opublikowana w 2022 , zatytułowana : „*Photo-dependent reflex seizures – a Scoping Review with Proposal Classification*” jest dobrze przygotowanym pod względem merytorycznym przeglądem 17 wybranych prac z 390 z lat 1978-2020 . Stanowi posumowanie wiedzy na temat istniejących dystraktorów oraz jest formą propozycji klasyfikacji napadów odruchowych w zależności od rodzaju bodźca świetlnego.

Prace przedstawione jako osiągnięcie naukowe dr med. Jolanty Strzeleckiej są ważnym cyklem publikacji wśród badań nad poszukiwaniem istoty zjawiska fotowrażliwości. To prace o pionierskim charakterze wśród polskich badaczy. Wybór i oryginalność podjętej tematyki badawczej zasługują na wyróżnienie. Prace te są oparte na rzetelnie przeprowadzonych badaniach, mają znaczne walory naukowe i kliniczne.

Ocena pozostałej działalności naukowej

Dr med. Jolanta Strzelecka poza pracami przedstawionymi jako główne osiągnięcie naukowe opublikowała także 9 prac poświęconych leczeniu padaczki u dzieci i młodzieży, 6 prac o wspólnej tematyce dotyczącej oceny EEG i padaczki.

Poza tym jest współautorką cyklu 3 prac poświęconych terroryzmowi i jego zagrożeniom obejmujących kobiety w ciąży i inklinacjom w stosunku do noworodków. Efektem Jej współpracy z fundacją MEDERI i fundacją „Dzieci Niczyje” są kolejne trzy prace poświęcone przemocy seksualnej. Współautorstwo Habilitantki w tych pracach świadczy o różnych Jej zainteresowaniach dotyczących problematyki zdrowotnej dzieci. Dr med. Jolanta Strzelecka współpracuje z St. Mark's Place Insititute for Mental Health w Nowym Jorku.

Jest także współautorką 6 prac z różnych dziedzin neurologii dziecięcej.

Habilitantka jest też aktywna jako wykładowca podczas licznych konferencji i zjazdów naukowych. Wygłosiła wiele referatów podczas różnych konferencji naukowych z dziedziny neurologii. Jest laureatką nagrody Rektora WUM za współautorstwo publikacji na temat najnowszych sposobów leczenia padaczki w przebiegu stwardnienia guzowatego. Jest członkiem wielu towarzystw naukowych. Poza uczestniczyła w realizacji grantów w naukowych: NCBR oraz ABM.

Łączna punktacja wg danych Biblioteki Uczelnianej WUM wynosi:

IF = 43, 629, (MEiN=1197) liczba cytowań wg bazy SCOPUS bez autocytowań =72, wg bazy WEB OF SCIENCE =67, Współczynnik Hirscha wg bazy SCOPUS=4, wg WEB of SCIENCE =5.

. Osiągnięcia dydaktyczne , organizacyjne i popularyzujące naukę.

Na ten dorobek dydaktyczny Habilitantki składa się przede wszystkim Jej aktywność w postaci zajęć ze studentami IIIr. (kierunek lekarsko-dentystyczny) tj.: seminaria, wykłady i ćwiczenia z pediatrii i neurologii. Poza tym Habilitantka prowadziła i nadal prowadzi liczne wykłady na kursach dyplomowych CMKP dla neurologów dziecięcych, pediatrów i lekarzy rodzinnych. Pełni także rolę kierownika specjalizacji lekarzy w czasie szkolenia w zakresie neurologii dziecięcej. Aktywnie uczestniczy w posiedzeniach Oddziału Warszawskiego PTND i PTO.

W zakresie popularyzowania nauki jest aktywnym członkiem stowarzyszenia Chorych na Padaczkę, Chorych na Stwardnienie Guzowate, prowadzi szkolenia pierwszej pomocy dla różnych grup zawodowych oraz aktywnie udziela się w mediach (radio, telewizja) w audycjach na tematy medyczne.

Wśród aktywności w zakresie osiągnięć organizacyjnych należy podkreślić Jej rolę w pełnieniu licznych obowiązków klinicznych: ordynatora Oddziału Neurologii w Szpitalu Dziecięcym w Dziekanowie Leśnym, Pododdziału Neurologii Dziecięcej w SZPZOZ im. J. Bogdanowicza w Warszawie, funkcję zastępcy dyrektora do spraw medycznych w tej samej jednostce oraz przewodniczenie PTND w Oddziale Warszawskim.

Zarówno znaczące osiągnięcia naukowe dr med. Jolanty Strzeleckiej w zakresie badań fotowrażliwością i możliwością zastosowania metod eliminacji jej powikłań a także Jej aktywność naukowa, przebieg pracy zawodowej, udział w projektach badawczych, działalność dydaktyczna i organizacyjna w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 poz. 1668 z późn. zm.).

Wnoszę o dopuszczenie dr n. med. Jolanty Strzeleckiej do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Barbara Steinborn

Prof. dr hab. n. med. Barbara Steinborn